

АУДИТОРСЬКІ ПРОЦЕДУРИ ЯК ДЖЕРЕЛО ОДЕРЖАННЯ ДОКАЗІВ В АУДИТІ

Сінкевич С. – ст. 4 курсу, гр. ОПвн-41

Науковий керівник – викладач Гриник О.І.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Для видачі обґрунтованих звітів аудитор повинен мати повну, достовірну і надійну інформацію – аудиторські докази. Доказом є факт, який підтверджує чи спростовує інший факт, що дають змогу досить впевнено сформулювати думку і скласти аудиторський висновок.

У процесі дослідження аудитор збирає і вивчає тільки ті свідчення про об'єкти перевірки, що можуть бути використані як аудиторські докази. Свідчення, не причетні до мети дослідження, вивченню й аналізу не підлягають. Аудиторські свідчення варто розуміти дещо ширше, ніж аудиторські докази. Не кожне свідчення про об'єкти перевірки може бути доказом, тому доцільніше використовувати термін "аудиторські докази".

Проблематику аудиторських доказів широко досліджували науковці, проте питання їх оцінювання і прийняття рішення, що зібрані аудиторські докази є достатніми і прийнятними, ще залишаються не достатньо розкритими в наукових працях [2].

Для одержання аудиторських доказів використовують ряд процедур. Їх перелік та порядок проведення не має однозначного вирішення в науці, а вивчення його передбачено в різних дисциплінах з аудиту, що ускладнює практику його здійснення.

Методичні прийоми проведення аудиту викладено в працях Ф.Ф. Бутинця, Л.В. Дікань, М.Д. Корінька, В. П. Пантелеєва, Б.Ф. Усача, В.О. Шевчука та ін. Науковці всебічно розкривають сутність методів і прийомів аудиту, процедур та техніки їх виконання, проте залишаються мало дослідженими питання вивчення та використання процедур для одержання аудиторських доказів.

Термін "аудиторські процедури" з'явився в Україні з впровадженням аудиту. У літературних джерелах неоднозначно розкривається його зміст. Автори наводять суперечливі за змістом визначення і розглядають аудиторські процедури як способи, прийоми, методи, перелік дій, процес, заходи, послідовність дій, технологію тощо.

Вчені України дають різні визначення поняття аудиторських процедур. Можна погодитися із твердженням Ф.Ф. Бутинця, Н.М. Малого, Н.І. Петренка, які пишуть, що під процедурами аудиту, слід розуміти сукупність дій аудиторських фірм та аудиторів, операцій, етапів зі збору та обробки даних з метою отримання необхідної інформації для підтвердження достовірності фінансової звітності [1].

Аудитор одержує аудиторські докази шляхом застосування однієї або декількох із зазначених нижче процедур: перевірки, спостереження, опитування й підтвердження, підрахунку та

аналітичних процедур. Термін проведення таких процедур частково залежатиме від часу, протягом якого потрібні аудиторські докази не вичерпано [2].

Перевірка складається з вивчення бухгалтерських реєстрів, документів чи матеріальних активів. Перевірка бухгалтерських реєстрів і документів надає аудиторські докази різного рівня надійності, залежно від їх характеру, джерела отримання та ефективності засобів внутрішнього контролю підприємства.

Спостереження. Цей процес полягає в спостереженні процесу або процедури, що виконується іншими особами. Опитування полягає в пошуку інформації, яку можна отримати від обізнаних осіб підприємства або поза його межами. Опитування можуть варіювати від формальних письмових запитів, адресованих третім особам, до неформального усного опитування працівників підприємства. Підтвердження полягає в одержанні аудитором підтверджувальної інформації, яка міститься в бухгалтерських реєстрах. Підрахунок полягає у перевірці арифметичної точності первинних документів та реєстрів обліку або у самостійному проведенні підрахунків. Аналітичні процедури полягають в аналізі найважливіших показників і співвідношень, уключаючи підсумкове дослідження відхилень та взаємозв'язків, котрі суперечать іншій інформації, що стосується цієї справи, чи відхиляються від показників, які очікуються.

Аудиторські докази збирають для підтвердження логічної тези про достовірність даних фінансової звітності та обліку. Для отримання цих доказів можна використовувати різні прийоми аудиторського контролю. Отримані у процесі аудиту докази систематизуються і на їхній основі відповідно до затверджених розділів програми розробляються пропозиції, спрямовані на усунення виявлених відхилень. Аудитор установлює терміни і порядок внесення виправлень у дані бухгалтерського обліку і звітності. Переконавшись у виконанні його пропозицій, аудитор складає звіт про результати аудиторської перевірки і висновок про правильність ведення бухгалтерського обліку і вірогідності даних фінансової звітності [3].

Отже, ціль застосування аудиторських процедур полягає в наданні допомоги аудитору у формуванні його обґрунтованої компетентної думки. Перелік процедур, визначений у міжнародних стандартах аудиту, є достатнім для отримання аудиторських доказів. Аудитору потрібно лише визначити ті методи, прийоми і способи, за допомогою яких він виконає поставлені перед ним завдання.

Література

1. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підруч. / Ф. Ф. Бутинець. – 5-е вид., перероб. та доп. – Житомир : ПП «Рута», 2014. – 672 с.
2. Сук Л.К. Аудиторські процедури для одержання доказів [Електронний ресурс] / Л.К. Сук // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. – 2012. - № 1. – Режим доступу до журн. : <http://magazine.faaf.org.ua/auditorski-proceduri-dlya-oderzhamnya-dokaziv.html>
3. Подолянчук О. А. Процедури одержання аудиторських доказів [Електронний ресурс] / О. А. Подолянчук // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2014. - № 1-2(2). – Режим доступу до журн. : http://soskin.info/userfiles/file/2014/1-2_2014/2/Podolianchuk.pdf

УДК 657.371.011.8:658.787

УДОСКОНАЛЕННЯ ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ ОБЛІКУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ У ПІДПРИЄМСТВІ

Тартачна Т. – ст. 4 курсу, гр. ОПвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Головай Н.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Одним із важливих питань в бухгалтерському обліку є проведення інвентаризації на підприємстві. Інвентаризація є ефективним методом контролю над збереженням усього майна підприємства чи будь-якої організації, дотримання фінансової дисципліни, правильністю відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку і також своєчасним виявленням і виправленням помилок та розбіжностей між фактичними даними одержаними у результаті діяльності. Інвентаризація (з англ. *inventorisation*) являю собою періодичну перевірку наявності цінностей, які перебувають на балансі об'єднання, підприємства, організації, установи, їх схоронності та правильності зберігання, зобов'язань та прав на одержання засобів [1].

Актуальність досліджуваної теми визначається сьогодні тим, що завдяки проведенню інвентаризації отримується інформація для достовірного визначення реальних витрат на виробництво продукції, виконання робіт та надання послуг. Лише результати проведеної інвентаризації дозволяють виявити помилки при здійсненні подвійного відображення господарських операцій, окремих фактів господарського життя на бухгалтерських рахунках. Інвентаризація забезпечує дотримання таких вимог до балансу та звітності, як правдивість і реальність.

Найбільш вагомий внесок в розвиток теорії інвентаризації за останні п'ятдесят років зробили: М.Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, І.Є. Глушков, В.П. Завгородній, Н. В. Кружельний, М.Ф. Леонтьєв, Н.Я. Остап'юк, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, Н. В. Чебанова.

Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" для підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності передбачено проведення підприємствами незалежно від форм власності інвентаризації майна, коштів і фінансових зобов'язань. Тому однією з основних вимог, що висуваються до бухгалтерського обліку, є достовірність його показників.

Об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються власником (керівником) підприємства, крім випадків, коли її проведення є обов'язковим згідно із законодавством.

Порядок і строки проведення інвентаризації на підприємствах і в організаціях усіх форм власності регламентуються Інструкцією з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства України від 11.08.1994 р. № 69. Кількість інвентаризацій на рік, строки їх проведення, перелік майна і розрахунків, що підлягають інвентаризації під час кожної з них, визначаються керівником підприємства.

Етапи проведення інвентаризації: підготовчий - відбувається визначення об'єктів, кількості та строків проведення інвентаризації, крім випадків, коли вона є обов'язковою; технологічно-документальний - це безпосередня перевірка наявності та стану матеріальних активів, правильності їх визначення, формування інформаційної бази для перевірки облікових оцінок та визначення підстав для їх подальшого перегляду; порівняльно-аналітичний - здійснюється порівняння облікових даних про матеріальні активи з фактичними, встановленими під час перевірки. З метою виявлення результатів інвентаризації бухгалтерія складає порівняльні відомості; підсумковий - визначають кінцеві результати інвентаризації. Складається протокол інвентаризаційної комісії, який підписує керівник підприємства. Результати інвентаризації відображаються в бухгалтерському обліку підприємства [2].

Методика організації і проведення інвентаризації, що застосовується на практиці, є недосконалою, не формує цілісного уявлення про інвентаризацію, призводить до її проведення з багатьма порушеннями. Тому в методологічному аспекті інвентаризацію слід розглядати як процес, що складається із сукупності стадій, які об'єднують впорядковані в часі і просторі взаємопов'язані процедури, виконання яких є необхідним і достатнім для досягнення мети інвентаризації. Виділення в інвентаризаційному процесі таких стадій, як організаційна, підготовча, технологічна і результативна дозволяє представити інвентаризаційний процес у вигляді алгоритму, що суттєво спрощує роботу інвентаризаційної комісії. Налагодити проведення інвентаризації можна за рахунок застосування в господарській діяльності